

9 LES RELACIONS ENTRE EL GRUP MUNICIPAL I LA SECCIÓ LOCAL

La proposta política d'ERC en una població s'ha d'articular a partir de l'actuació coordinada del grup municipal i la secció local. Tots dos formen part d'un binomi conjunt que treballa amb un mateix objectiu final però amb una **divisió de funcions** clarament diferenciada.

L'experiència indica, amb tot, que l'establiment d'una línia d'actuació òptima entre el grup municipal i la secció local no és pas una tasca senzilla. No és estrany que es produeixin disfuncions que entorpeixen el treball polític i que es generin, fins i tot, situacions de conflicte més o menys encoberts. Situats en aquest punt, si no s'hi posa remei, els problemes es poden fer crònics i arribar a provocar paràlisis orgàniques de conseqüències molt negatives per al mateix projecte.

Les dificultats d'acoblament entre el grup municipal i la secció local poden tenir un origen divers. Sense pretendre ser exhaustius, els exemplificarem en **sis tipologies** ben diferenciades:

▸ Grup municipal sense experiència institucional anterior i que assoleix responsabilitats de govern

És un cas prou freqüent a ERC, un partit que ha experimentat un creixement i una expansió territorial considerables en els darrers anys. Es produeix quan la candidatura presentada per una secció local que no compta amb representació institucional a l'Ajuntament obté un molt bon resultat electoral que li permet accedir directament al govern —de vegades, fins i tot, aconseguir l'alcaldia—. És gairebé inevitable, aleshores, que els efectius més actius i amb més bagatge polític de la secció local, que lògicament solen ocupar els primers llocs de la llista, s'integrin al grup municipal i se centrin en les seves respectives responsabilitats de govern. La secció local corre, doncs, el risc de quedar desemparada i sense un rumb clar a seguir.

▸ Grup municipal sense experiència institucional anterior i que és a l'oposició

És un cas que, com l'anterior, també sovinteja pel que respecta a ERC. Es produeix quan la candidatura presentada per una secció local que no compta amb representació institucional a l'Ajuntament obté un resultat electoral —amb més o menys nombre de representants— que li permet accedir al consistori sense formar part, però, del govern —sigui per imperatius aritmètics o per mer càlcul polític—. En principi, aquesta situació és més fàcil de gestionar que la descrita en el cas precedent, ja que, en estar a l'oposició i no ocupar àrees de gestió municipal, els càrrecs electes locals del partit no acostumen a separar-se gaire de la vida orgànica de la secció local. El perill en aquest cas és que els components del grup municipal dediquin més temps a les tasques de control de l'activitat del govern —assistència a comissions informatives i reunions d'organismes dependents de l'Ajuntament, repàs exhaustiu de documentació municipal, etc.—

ComuniCA'T:
QUADERNS D'ACCIÓ MUNICIPAL
són redactats i editats
per la Secretaria
de Política Municipal

CONSELL DE REDACCIÓ

Eduard Lòpez
Marc Puigdomènech
Miquel Aguirre
Roger Torrent
Maria Vidal

IMPRÈS
EN PAPER ECOLÒGIC

SEU NACIONAL D'ERC

Villarroel, 45
08011 Barcelona
Tel. 93 453 60 05
Fax 93 323 71 22

esquerra.org/municipal
municipals@esquerra.org

ComuniCA'T

quaderns d'acció municipal

que no pas a mantenir ben viu el contacte amb la ciutadania i a elaborar i donar a conèixer propostes polítiques pròpies.

▸ **Grup municipal que passa de govern a oposició**

Es tracta d'un cas que, almenys en principi, no hauria de resultar especialment problemàtic. Es produeix quan la candidatura presentada per una secció local amb experiència de govern —amb o sense alcaldia— obté un resultat electoral —millor, pitjor o igual al dels darrers comicis locals— que força o fa aconsellable passar a l'oposició —sigui per imperatius aritmètics o per mer càlcul polític—. D'una banda, el coneixement adquirit durant el període a govern ha de facilitar l'actuació del grup municipal en la nova situació; de l'altra, el fet de no haver de dedicar temps a la direcció d'una àrea municipal ha de contribuir a fer més àgil la connexió amb la secció local. A banda de no deixar-se engolir per la tasques de control a l'equip de govern, en aquesta fase les dificultats principals poden sorgir a partir de la necessitat de resituar elements de l'etapa anterior —hàbits de funcionament, etc.— o de dur a terme algun canvi pel que fa al paper de persones concretes. La complexitat de tot plegat pot provocar diferències de criteri i algunes dificultats al si del grup municipal i entre aquest i la secció local. El més recomanable és abordar les modificacions que convingui introduir de manera serena, raonada i amb prou marge per al diàleg. Si cal, pot ser positiva l'actuació moderadora dels òrgans territorials del partit corresponents.

▸ **Grup municipal amb experiència institucional anterior i que conviu amb una secció local renovada**

És un cas no gaire habitual però que es pot presentar en algunes ocasions, segons quina hagi estat la trajectòria orgànica i institucional del partit en una població en concret. Davant situacions d'aquest tipus, en les quals la distància entre el grup municipal i la secció local és molt gran —per edat, formació, sensibilitat, relacions al municipi, etc.—, cal actuar amb serenitat i donant prou marge al diàleg. L'objectiu, en qualsevol cas, hauria de ser aproximar progressivament les dues realitats per enfortir el projecte polític comú. Tot plegat pot requerir la intervenció dels òrgans territorials del partit corresponents.

▸ **Grup municipal sense experiència institucional anterior i que conviu amb una secció local de llarga trajectòria**

Igual que ocorre en el model anterior —amb el qual, encara que a la inversa, té moltes similituds—, aquest és un cas no gaire freqüent que es pot produir només en situacions en què la vida orgànica i institucional del partit hagi anat per viarans molt particulars. Amb un grup municipal sense experiència institucional prèvia i amb grans diferències amb la secció local —d'edat, formació, sensibilitat, relacions al municipi, etc.—, l'objectiu ha de ser igualment aproximar progressivament les dues realitats per enfortir el projecte polític comú. Tot plegat pot requerir també, com en el cas anterior, la intervenció dels òrgans territorials del partit corresponents.

▸ **Grup municipal sense secció local**

Es tracta d'una realitat que es pot produir, sobretot, a localitats amb poca població o a les quals ERC no ha actuat públicament mai o gairebé mai —perquè tradicionalment els militants han treballat en alguna candidatura independent o en altres circumstàncies més o menys singulars—. Sigui com sigui, el punt de partida és idèntic: la presència organitzada del partit és nul·la. En situacions d'aquesta mena, en les quals hi pot haver regidors i/o regidores que actuen en solitari, la dinàmica amb relació a la secció local serà, òbviament, del tot inexistent. Malgrat tot, per tal de poder sobreviure políticament i créixer amb vista al futur, el grup municipal està obligat a relacio-

---

nar-se al màxim amb el seu entorn per tal de copsar les demandes i les inquietuds de les persones que li han donat suport a través del vot. Sols així serà possible començar a vertebrar una secció local. En aquests casos, el suport dels òrgans territorials del partit es fa del tot necessari.

Malgrat que pugui semblar el contrari, les disfuncions que se solen plantejar entre el grup municipal i la secció local no són pas d'ordre organitzatiu, sinó d'ordre polític. I això ocorre perquè sovint costa d'entendre que grup municipal i secció local, malgrat formar un binomi inseparable que treballa amb un objectiu comú, tenen **funcions pròpies i específiques a accomplir**. Examinem-les breument i molt simplificadament, ja que aquestes qüestions s'han abordat en bona part en números anteriors dels quaderns COMUNICA'T:

FUNCIONS DEL GRUP MUNICIPAL (A GOVERN):

- Governar en funció del programa estratègic de govern.
- Elaborar un pla de comunicació local.
- Aplicar les polítiques de govern fent especial atenció a activar el teixit social propi.

FUNCIONS DEL GRUP MUNICIPAL (A L'OPOSICIÓ):

- Fer una oposició propositiva i mirar de marcar l'agenda política del municipi amb alternatives pròpies.
- Impulsar una política comunicativa pròpia.
- Fer especial atenció perquè l'actuació a l'Ajuntament contribueixi a activar el teixit social propi.

FUNCIONS DE LA SECCIÓ LOCAL:

- Vetllar pel bon funcionament orgànic del partit.
- Mantenir informat i activat políticament l'entorn social propi .
- Preparar i actualitzar permanent el mapa politicoelectoral del municipi, amb especial atenció a la localització dels *líders d'opinió* favorables al partit.
- Quantificar els objectius electorals a assolir.
- Dissenyar i executar el pla de campanya.

Si aquest repartiment no s'estableix de manera clara es produiran situacions de solapament de funcions i de progressiva atrofia interna gens desitjables per a la bona marxa del projecte polític comú. Descrivim dues situacions extremes que, tot i que potser no es produeixen gaires vegades en estat pur, ajuden a entendre millor algunes realitats de les quals cal fugir de totes totes:

La secció local com a «fiscal acusador» del grup municipal: la secció local renuncia a l'activitat pròpia i es limita a fiscalitzar fins a l'últim detall la tasca del grup municipal. Aquest grup veu la seva activitat qüestionada constantment i, tot i que de vegades provi d'intentar-ho, mai no s'ajusta amb prou energia i convicció a les demandes que se li formulen. Tot i que en aquest procés de degradació es pot arribar a apel·lar a conceptes com *assamblearisme* o *democràcia interna*, en aquest model s'abandona per complet la concepció de la militància de partit com una op-

ció voluntària, responsable i necessàriament activa. S'opta, en canvi, per convertir la secció local en una mena de *club d'opinió* sobre l'activitat de l'Ajuntament i les reunions polítiques en tertúlies de cafè més o menys apassionades. La conseqüència sol ser un col·lapse intern que no satisfà ni els uns ni els altres i provoca un sentiment de frustració generalitzada.

El grup municipal com a «principi i final de totes les coses»: el grup municipal s'oblida de l'existència de la secció local i manté la seva activitat a l'Ajuntament com un terreny vedat a l'escrutini dels «no entesos». Quan s'està a govern, aquesta actitud sol anar acompanyada d'una confusió entre el treball polític i el tècnic i, fins i tot, per la curiosa creença que haver entrat a l'Ajuntament és equiparable a ser propietari d'una petita empresa privada a la qual, en conseqüència, s'han de dedicar tantes hores com convingui. Quan s'està a l'oposició, en canvi, aquesta actitud s'acostuma a manifestar amb una inclinació desmesurada a remenar expedients i paperassa municipal a la recerca d'hipotètiques irregularitats o conxorxes. Tant en un cas com en l'altre, tot plegat condueix a un aïllament creixent del grup municipal de l'entorn social que li és propi, una mena d'«autisme institucional» d'eficàcia política molt dubtosa.

Per acabar, cal retenir alguns consells pràctics que es poden aplicar per millorar l'acoblament entre el grup municipal i la secció local:

- 1 **És convenient establir trobades periòdiques** —una per trimestre podria ser una bona mitjana— perquè el grup municipal pugui debatre amb la secció local les grans línies de la política que es fa a l'Ajuntament. Si es donen les circumstàncies, aquestes reunions es poden obrir a simpatitzants i gent propera interessada específicament pels temes a tractar.
- 2 **És bo que l'executiva local, sobretot en aquells casos en què és realment un ens més reduït i funcional que l'assemblea de la secció local, tingui un mecanisme estable de relació amb el grup municipal.** En aquells casos, sobretot en municipis poc poblats, en què la diferència entre l'executiva local i l'assemblea de militants no estigui tan establerta, hi ha d'haver, igualment, canals de contacte més o menys delimitats.
- 3 **Si el grup municipal és prou ampli, es pot designar un regidor en concret com a responsable del contacte regular amb l'executiva local.** Aquesta acostuma a tenir, per regla general, un ritme de reunions força intens que pot dificultar l'assistència del conjunt de càrrecs electes locals del partit, almenys d'una manera prou assídua.
- 4 Cal afavorir que els grups municipals orientin la seva actuació pensant sempre en la seva projecció cap a la societat i, dins d'ella, cap als sectors més propers i que ens donen confiança. **És necessari generar pràctiques que ajudin a evitar l'«autisme institucional».**
- 5 Cal treballar per deixar definitivament de costat aquelles concepcions que perpetuen actituds apàtiques, passives, endogàmiques i, al capdavall, burocràtiques. **Els òrgans territorials del partit corresponents i els responsables de les seccions locals han de potenciar models de funcionament que afavoreixin la formació d'un gruix important de militants compromesos, actius i interessats pel seu entorn social.** Els bons resultats electorals només es poden garantir per mitjà de la mobilització d'una militància integrada majoritàriament per persones capaces de protagonitzar iniciatives creatives i imaginatives en el pla polític.